

Aan:

Het College van Gedeputeerde Staten
en Provinciale Staten van Flevoland
Postbus 55
8200 AB LELYSTAD

Provincie Flevoland
ONTVANGEN
15 FEB. 2023

Datum: 10 februari 2023

Betreft: Ondersteuning bij heroverweging voorkeurslocatie kazerne

Geachte College, geachte statenleden,

De agrarische ondernemers die gevestigd zijn in de voorkeurslocatie voor de vestiging van een kazerne ten noordoosten van de Nijkerkerbrug hebben het Ministerie van Defensie een brief gestuurd waarin wordt verzocht om van de bouw van de kazerne op deze locatie af te zien.

Een afschrift van deze brief brengen we graag onder uw aandacht.

Wij vragen u om deze brief niet voor kennisgeving aan te nemen maar om in het College en in Provinciale Staten te agenderen met het concrete verzoek om op basis van deze brief een adhesiebetuiging naar het ministerie te sturen.

Wij zijn altijd bereid om de brief en dit verzoek mondeling toe te lichten.

Hoogachtend,

de 8 agrarische ondernemers en hun gezinnen,

Zeewolde

Bijlage: Brief aan Ministerie van Defensie

Aan:

Ministerie van Defensie

t.a.v. minister mevr. K. Ollongren en staatssecretaris de heer C. van der Maat

Postbus 20701

2500 ES DEN HAAG

Datum: 10 februari 2023

Betreft: Verzoek tot heroverweging voorkeurslocatie kazerne

Geachte mevrouw Ollongren, geachte heer Van der Maat,

In december vorig jaar hebben wij geschokt kennis genomen van de mededeling van uw Ministerie van Defensie om het gebied ten noordoosten van de Nijkerkerbrug als voorkeurslocatie aan te wijzen voor een nieuw te bouwen megakazerne en oefenterrein. Via een 'brandbrief' hebben wij, in een eerste reactie op het bericht van defensie, onze afkeuring tegen deze voorkeurslocatie kenbaar gemaakt. Via dit schrijven willen wij ons bezwaar tegen deze locatie nogmaals bij u onder de aandacht brengen en u met klem verzoeken om van de bouw van een kazerne in ons gebied af te zien.

1. De aangewezen locatie betreft een van de vruchtbaarste gronden van de wereld. Bescherm deze gronden tegen functiewijzigingen!

Een hypermoderne megakazerne met kantorencomplexen, oefenterrein en campus bouw daarop bouwen, is absurd. Het is tegenstrijdig om grond die zo geschikt is voor landbouw te gebruiken voor iets anders. Nu we in deze huidige energiecrises verkeren waarbij prijzen voor velen onbetaalbaar zijn, zouden we moeten leren van de huidige situatie. Door onszelf afhankelijk te maken van import van voedsel uit het buitenland creëren we hiermee een zwakke positie voor Nederland op gebied van voedsel. Wij zijn dan ook van mening dat vruchtbare grond moet worden behouden voor het verbouwen van voedsel, in plaats van voor een leger.

De agrariërs in Flevoland lopen daarbij ook nog eens voorop als het gaat om verduurzaming en modernisering die de sector moet doormaken. Van grote waarde voor de **voedselzekerheid** in de wereld.

Nederland is dichtbevolkt en dichtgebouwd geraakt. Maar om dit simpelweg op te willen lossen door "dan maar" in Flevoland te gaan bouwen, is te gemakkelijk en onterecht.

Ruimtelijke ordening vraagt om een betere visie! Inrichting op basis van bodem en water.

2. Ruim een derde van de grond is in eigendom van de agrariërs, die langetermijninvesteringen hebben gedaan in het toekomstbestendig maken van hun duurzame bedrijven.

Voor 2 december 2022 lag bij ons de focus op de toekomstige ontwikkeling van onze bedrijven. Onze grondpositie met eigendom en (erf)pacht is stevig. Ruim een derde van de grond is in eigendom bij de zittende ondernemers. De overige gronden zijn voorzien van stevige reguliere en/of erfpachtcontracten. Nagenoeg alle 40-jarige erfpachtcontracten met het Rijksvastgoedbedrijf zijn onlangs nog verlengd. Kortom, een stevige grondbasis voor de lange termijn, waar wij investeringen op hebben gedaan, gericht op continuïteit van onze bedrijven. Maar met een pennenstreek van defensie staat alles op losse schroeven.

De keuze van defensie om het gebied ten noordoosten van de Nijkerkerbrug als voorkeurslocatie voor een kazerne aan te wijzen heeft ons diep geraakt. Het grijpt in op zowel onze gezinssituatie als op de toekomstplannen voor onze bedrijven.

Wat voor Defensie slechts 'onderliggende percelen' zijn, zijn voor ons gezonde florerende hardwerkende, innovatieve, duurzame familiebedrijven waarvan meerdere destijds als polderpionier gestart zijn. Bedrijven die je niet zomaar even gedwongen 'verhuist', zoals Defensie dit verwoordt. Een boerenbedrijf is geen huis, het is een bestaán dat je – jarenlang - hebt opgebouwd. Opvolgers van de derde generatie staan, net of bijna afgestudeerd, in de startblokken om de familiebedrijven voort te zetten.

Het gevolg van de aanwijzing van ons gebied als voorkeurslocatie heeft tot gevolg dat onze bedrijven door defensie 'op slot' zijn gezet. Stilstand betekent voor agrarische bedrijven achteruitgang en forse financiële schade! Wij hebben behoefte aan en belang bij (planologische) zekerheid op basis waarvan plannen/keuzes gemaakt kunnen worden.

3. Geen stikstof opkoop van agrariërs om te kunnen bouwen voor Defensie.

Stikstof, Natura2000 en gevoelige gebieden, zijn meegewogen in de criteria van Defensie om tot deze voorkeurslocatie te komen.

Niet alleen zijn wij innovatieve ondernemers die door willen (dus per saldo geen vrijkomende stikstof) maar een functiewijzing van ons gebied mag niet de reden zijn om de (stikstof)problemen van rijk en provincie op te lossen. De verantwoordelijkheid daarvoor ligt vooral bij de overheid en ons vertrouwen daarin, in combinatie met het kiezen van de juiste prioriteiten (zo kocht de gemeente Zeewolde onlangs twee agrarische bedrijven voor bouwactiviteiten i.p.v. legalisering landbouwbedrijven), is niet groot. Kortom de gedachte dat met een functiewijziging van onze bedrijven stikstof vrijkomt is niet opportuun maar mag ook nooit de basis zijn voor een beoogde ruimtelijke ontwikkeling.

4. Het prachtige gebied is het visitekaartje van dé landbouwprovincie van Nederland. Het is karakteristiek voor het buitengebied van Zeewolde en beeldbepalend bij het in- en uitrijden van de provincie via de Nijkerkerbrug.

De door defensie aangewezen voorkeurslocatie betreft een uniek (agraris) (groen)gebied dat bijdraagt aan de identiteit van het buitengebied van Flevoland en Zeewolde. Het gebied is gevormd, en wordt beheerd, door agrarische ondernemers en in concreto door onze acht boerenbedrijven. Het gebied vertegenwoordigt niet alleen een grote waarde voor de agrarische productie, maar is ook vanuit maatschappelijk en duurzaamheidsoogpunt van groot belang. Vele honderden schoolkinderen komen met hun groep of vanuit het project 'met de klas de boer op' voor het eerst in aanraking met de agrarische sector. Consumenten kunnen hun voedsel rechtstreeks bij de boer kopen. Door de opwek van groene stroom (biogas, zonnepanelen) in het gebied wordt energie neutraal geproduceerd en worden daarnaast nog ruim 1800 huishoudens van groene stroom voorzien. En voor het beleven van de openheid maken een groot aantal fietsers en wandelaars van dit mooie en rustige plekje in de Zuidlob gebruik om te genieten van de prachtige bollenvelden en vergezichten met grasland, maïsland, tulpenvelden, spruiten en vee. Ook maken jaarlijks duizenden scouts, die op het Scoutinglandgoed verblijven, diverse 'hikes' door het gebied dat ook bekend staat om de drie R's: 'Rust, rund en ruimte'!

Huidige blik op twee van de acht boerderijen. Foto: Eddy Berendse

Niet onbelangrijk is ook dat de beoogde voorkeurslocatie voorzien is, in een gebied dat gelegen is tussen het Natura2000 gebied Arkemheense Polder (één van de oudste en meest oorspronkelijke polders van Nederland, een waar vogelparadijs), het Nijkerkernauw (een van de randmeren) en de Stille Kern (900 hectare groot; meest stille plek in het nabijgelegen Horsterwold, het grootste loofbos van Europa). Een dergelijk waardevol (stilte)gebied hoor je met rust te laten. Daar past geen kazerne

voor 7000 militairen! Zorg ervoor dat dit prachtige gebied niet moet wijken voor een gigantisch grote en hypermoderne kazerne met campus, die grotendeels bestaat uit grijs asfalt en beton. Wij willen met klem aandringen op: behoudt waar je van houdt!

5. De kazerne is een zeer grootschalig project, waarbij het gebied overmatig intensief gebruikt gaat worden. Dit heeft een te negatieve sociale, economische en strategische impact op de regio.

De centralisatie van defensievastgoed betekent een megagrote concentratie van burgers, recreanten en militairen in dit gebied. Dit wordt een verstedelijking van het buitengebied! Alleen het scoutingterrein ontvangt, vooral zomers, jaarlijks al duizenden bezoekers. De nabijgelegen camping eensgelijks. Duizenden militairen erbij, waarvan een deel op de Veluwe of in de Randstad zal wonen, zorgt onder andere voor zeer veel vervoersbewegingen. Een dergelijk intensief gebruik lijkt ons onverantwoord. De claim op deze ruimte betekent voor Zeewolde geen kans, maar een bedreiging!

Vervoersbewegingen zullen in het gebied enorm worden geïntensiveerd. Woningnood in Flevoland is, net als in bijna alle delen van het land, hoog. Het economische effect van 7000 militairen in Flevoland wordt overschat. Deze mensen zullen daar aan het werk zijn en zijn geen vakantiegangers die onze provincie zullen gaan verkennen en hier recreëren.

Zeewolde probeert zichzelf steeds meer te promoten als een toeristische trekpleister in Nederland. Dat doe je niet door een prachtig gebied om te zetten in een kazerne.

In de toekomstvisie van Zeewolde staat in principe het agrarisch ondernemen centraal, rekening houdend met wonen, natuur en recreatie. Men wil 'de kenmerkende landschappelijke en groenstructuren behouden en versterken. Dit betekent dat bij nieuwe ontwikkelingen en nieuw op te stellen beleid in de gemeente rekening gehouden wordt met deze kwaliteiten'. Dat wordt niet gedaan als hier een grootschalige kazerne gebouwd wordt.

6. Defensie heeft meerdere kazernes in bezit waar meer en betere mogelijkheden zijn om een mooie toekomstgerichte kazerne te (ver)bouwen.

Het Ministerie van Defensie beschikt over een groot aantal bestaande kazernes in Nederland, waarvan meerdere in de nabijheid van de voorkeurslocatie in Zeewolde. Met het oog op deze geografische situatie zou het van kapitaalvernietiging getuigen om een geheel nieuwe kazerne op de voorkeurslocatie in te realiseren. Het renoveren/uitbreiden van een bestaande kazerne zou daarentegen een veel logischere keuze zijn. Juist ook omdat bij uitbreiding van een bestaande kazerne de impact op de agrarische sector, maar vooral ook op de omgeving, van een geheel andere orde zal zijn. Op deze bestaande locaties is de infrastructuur op orde en is ook, veelal door de jarenlange aanwezigheid van de kazernes, sprake van een harmonie met de omgeving.

Niet onbelangrijk is ook dat deze locaties veelal gevestigd zijn op de 'hogere gronden' die zich veel meer lenen voor onder meer een militair oefenterrein dan op de locatie in Zeewolde die gelegen is onder NAP en op zware grond. De hoge grondwaterstanden en kwel maken het terrein ongeschikt als oefenterrein. De ligging onder N.A.P. maakt de locatie voor een kazerne in een situatie van oorlog een zwak punt in de verdediging. En de ligging onder NAP geeft daarmee ook enorme risico's voor de regio; de kazerne zal een van de eerste locaties zijn die een vijand onder water probeert te zetten, waardoor onder andere Zuidelijk Flevoland en Zeewolde onder water komt te staan.

Uit oogpunt van een goede ruimtelijke ordening/onderbouwing, alsmede met het verantwoordelijk omgaan met ons belastinggeld, verzoeken wij u met klem om voor een locatie voor de nieuw kazerne in te zetten op uitbreiding van een bestaand kazernecomplex.

Wat vragen wij van u

Wij hopen u er in deze brief van overtuigd te hebben dat ons gebied niet de meest geëigende plek is om een kazerne met oefenterrein te vestigen.

Om die reden verzoeken wij u om de onzekerheid, die het duiden van ons gebied tot voorkeurslocatie voor de kazerne met zich meebrengt, op korte termijn weg te nemen, door uit te spreken dat ons gebied geen onderdeel meer uitmaakt van het Strategisch Vastgoedplan van Defensie en daardoor niet meer in beeld is als vestigingslocatie voor kazerne/oefenterrein. Deze onzekerheid is funest voor onze gezinnen en voor de toekomst van onze bedrijven.

U bent overigens altijd welkom om het gebied, en onze bedrijven, zelf in ogenschouw te komen nemen. Als daar belangstelling voor is dan zijn wij altijd bereid om een werkbezoek te organiseren.

In afwachting van uw reactie verblijven wij,

Hoogachtend,
de 8 agrarische ondernemers en hun gezinnen

Zeewolde

Een afschrift van deze brief is verstuurd naar:

- Burgemeester en Wethouders en de gemeenteraad van Zeewolde
- Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten van Flevoland
- Tweede Kamer der Staten Generaal; leden vaste commissie voor Defensie

De afzender aanvaardt aansprakelijkheid voor de juistheid van de inhoud van de afzender afgegeven informatie en aanvaardt aansprakelijkheid voor de juistheid van de afzender afgegeven informatie en aanvaardt aansprakelijkheid voor de juistheid van de afzender afgegeven informatie.

Wat vragen wij van u

Wij noden u te informeren dat de afzender van de afzender afgegeven informatie en aanvaardt aansprakelijkheid voor de juistheid van de afzender afgegeven informatie en aanvaardt aansprakelijkheid voor de juistheid van de afzender afgegeven informatie.

Om de afzender van de afzender afgegeven informatie en aanvaardt aansprakelijkheid voor de juistheid van de afzender afgegeven informatie en aanvaardt aansprakelijkheid voor de juistheid van de afzender afgegeven informatie en aanvaardt aansprakelijkheid voor de juistheid van de afzender afgegeven informatie.

U kunt de afzender van de afzender afgegeven informatie en aanvaardt aansprakelijkheid voor de juistheid van de afzender afgegeven informatie en aanvaardt aansprakelijkheid voor de juistheid van de afzender afgegeven informatie en aanvaardt aansprakelijkheid voor de juistheid van de afzender afgegeven informatie.

In afwachting van uw reactie, met vriendelijke groet,

Hoop volgend

De afzender aanvaardt aansprakelijkheid voor de juistheid van de afzender afgegeven informatie en aanvaardt aansprakelijkheid voor de juistheid van de afzender afgegeven informatie.

1 Familie-Portaal, Flevoland

2 Familie-Portaal, Flevoland

3 Familie-Portaal, Flevoland

4 Familie-Portaal, Flevoland

5 Familie-Portaal, Flevoland

6 Familie-Portaal, Flevoland

7 Familie-Portaal, Flevoland

8 Familie-Portaal, Flevoland

9 Familie-Portaal, Flevoland